

در شماره های قبل از این مجله عکاسی را در دو قسمت . با نثر این فن آشنا شدیم
و اساس علمی صنعت عکاسی را در دو قسمت . در این شماره به همراه شما انواع دوربین
عکاسی را خواهیم شناخت .

عکاسی

دکتر شفائیه «هادی»

انواع دوربین‌ها

نوار کاغذی محافظت می‌گردد لذا در خاتمه‌ی کار همه‌ی فیلم
و کاغذ بقرقره‌ی دوم پیچیده و میتوان آنرا از دوربین بیرون
آورد .

فیلمهای ۳۵ میلیمتری را در دو اندازه‌ی ۲۰ و ۳۶ عکسی
بریده و داخل کاست قرار میدهند و باید در موقع خرید باین
موضوع توجه داشت و نسبت بمقدار احتمالی مصرف ، نوع
مناسب آنرا انتخاب کرد . زیرا فیلم پس از عکسبرداری هر چه
زودتر ظاهر شود دارای نتیجه‌ی بهتری خواهد بود .

بهترین طرز نگهداری این فیلم‌ها پس از ظهور ، بریدن
آنها بقطعات ۶ عکسی و قراردادن هر قطعه در میان پاکت‌های
مخصوصی است که از کاغذ مومی برای همین منظور ساخته
میشود . همچنین دفترچه‌هایی که بشکل آلبوم صفحه‌ی گرامافون
بوده و هر یک دارای ۱۰۰ ورق است برای اینکار وجود دارد
که جمعاً میتوان در هر آلبوم ۶۰۰ تصویر را نگاهداری کرد .
در این آلبوم‌ها فیلم از گردو خاک و دستخوردگی محفوظ است
و در مراجعات بعدی برای پیدا کردن نگاتیف‌ها میتوان آنها را
از پشت کاغذ دید و انتخاب کرد . فیلم‌های ۳۵ میلیمتری را
ابتداً تک تک نباید برید .

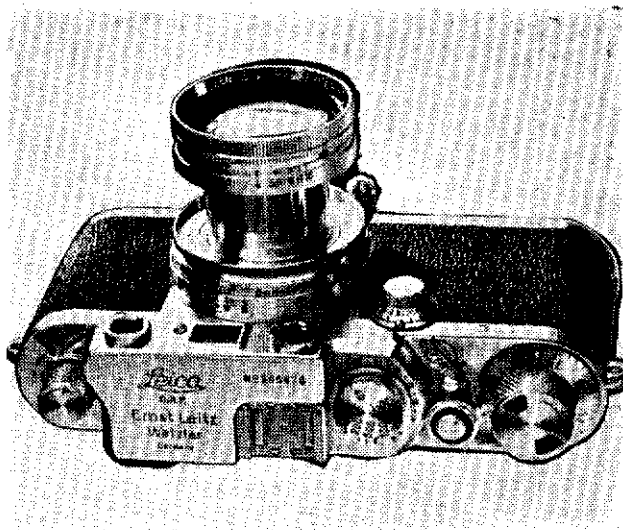
دوربین‌های ۳۵ میلیمتری بعلت کوچکی و سبکی برای
عکسبرداری‌های سریع و زیاد بسایر انواع ترجیح دارد . یکی

با وجود اختلاف و تنوع ظاهری ، دوربین‌ها را از لحاظ
نگاتیفی که بدست می‌آید میتوان به سه دسته‌ی اصلی و مشخصی
تقسیم کرد :

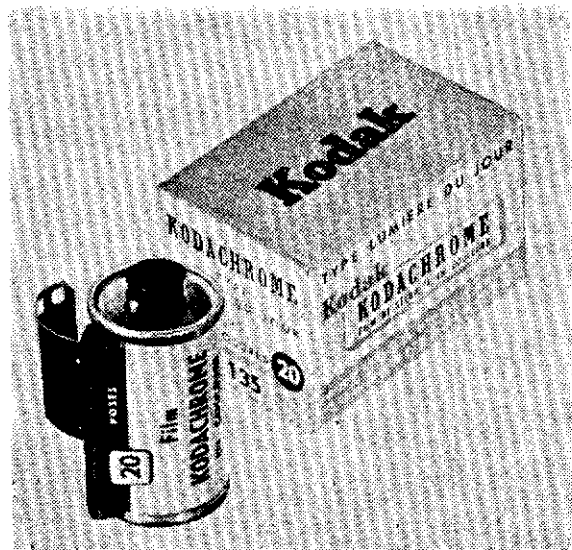
۱ - دوربین‌های ۳۵ میلیمتری

در تمام انواع این گروه ، از فیلمی که ابتداء برای مصرف
فیلمبرداری سینمایی ساخته شده بود استفاده میشود . این فیلم
که در دو طرف آن سوراخ‌هایی وجود دارد دارای ۳۵ میلیمتر
عرض است و تصویری که روی آنها گرفته میشود با بعد ۲۴×۳۶
میلیمتر میباشد که بعداً باندازه‌های دلخواه قابل بزرگ شدن
است . (این عمل که اگر اندیسمان نامیده میشود در بحث تاریکخانه
مفصلاً خواهد آمد) .

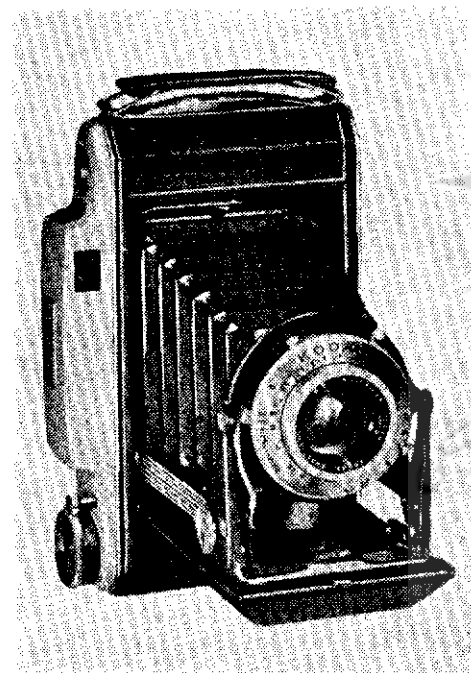
در بعضی از انواع این دوربین‌ها ، که خیلی نادرند ، ابعاد
تصویر ۲۴×۲۴ میلیمتر میباشد . مانند دوربین «روبوت» .
فیلمهای ۳۵ میلیمتری در محفظه‌ی فلزی یا پلاستیکی بنام
کاست قرار دارد و سر آن باندازه‌ی ۱۰ سانتی متر بیرون
از کاست بوده و برای اتصال بقرقره‌ی خالی دوربین مورد
استفاده قرار میگیرد . چون فیلم در کاست بدون روپوش
و محافظ است لذا پس از خاتمه‌ی عکسبرداری باید آنرا دوباره
بداخل کاست کشید و سپس در دوربین را باز کرد . در صورتیکه
در انواع دیگر فیلم‌ها باین عمل حاجت نیست و چون فیلم بایک

دوربین ۳۵ میلی متری

یک فیلم و کاسیت بیست تانی

دوربین ۶×۹

دیگر از محسنات این دوربین‌ها امکان گرفتن ۳۶ عکس بایک حلقه فیلم است که بدون نگرانی از تمام شدن فیلم و صرفه‌جویی در مصرف آن می‌توان عکس‌های متعدد از یک موضوع معین گرفت و بعد بهترین آنها را انتخاب کرد.

این نکته را فراموش نباید کرد که برای بدست آوردن تصاویر جالب و خوب از هر موضوع از زوایای متعدد و باحالات گوناگون لازم است چندین عکس گرفت و هیچوقت به یک تصویر نباید اکتفا کرد. زیرا باین ترتیب هم عکسهای بهتر و جالبتر بدست می‌آید و هم حلقه‌ی فیلم زودتر تمام شده و بظهور می‌رسد.

مزیت دیگر دوربین‌های ۳۵ میلی متری قابل تمویض بودن ابژکتیف آنهاست (در محبت ابژکتیف‌ها توضیح داده خواهد شد) که در انواع دیگر کمتر امکان پذیر می‌باشد. در سالهای اخیر اکثر کارخانه‌ها قسمت اعظم محصول خود را اختصاص بدوربین‌های ۳۵ میلی متری داده‌اند و برای هر بودجه‌ی، از انواع خیلی ارزان تا گران‌قیمت‌ترین آنها را می‌سازند. بعلاوه مزایای مذکور، مصرف‌کنندگان نیز تمایل بیشتری بآنها نشان می‌دهند.

فیلمهای ۳۵ میلی متری با عدد ۱۳۵ مشخص می‌شود.

۴ - دوربین‌های ۶×۶ و ۶×۹

در این دونوع چون عرض تصویری که گرفته می‌شود ۶ سانتی متر می‌باشد لذا از فیلم واحدی استفاده می‌گردد که آنرا رُل فیلم مینامند. بعلاوه ثابت بودن طول نوار فیلم در نوع ۶×۶ دوازده عکس و در نوع ۶×۹ هشت عکس بدست می‌آید.

چون این فیلم‌ها بایک نوار کاغذ سیاه پیچیده و محافظت می‌گردد. لذا پس از خاتمه‌ی عکسبرداری احتیاجی ببرگشت ندارد و می‌توان آنرا از دوربین بیرون آورد. علاوه بر دونوع فوق در دوربین‌های ۶×۹ که چندان

متداول نیست، نیز از همین حلقه فیلم‌ها استفاده میشود که در آنها ۱۶ عکس میگیرد.

مدتی است که توجه و علاقه‌ی عکاسان به نوع ۶×۶ بیشتر شده و به همین علت کارخانه‌های دوربین‌سازی نیز در تهیه‌ی انواع مختلف آن میکوشند. اکثر دوربین‌های ۶×۹ که سابقاً متداول بوده امروز بکلی متروک شده است و فقط مدل‌های محدودی ساخته میشود.

مزیت عمده‌ی این نوع، بزرگی نگاتیف آنهاست که اگر اندیسمان‌های بزرگتری را براحته‌ی خوبی امکان‌پذیر میدارد. از طرف دیگر نگهداری این نگاتیف‌ها آسانتر و خطر خرابی و خراش برداشتن و لکه‌دار شدن آنها کمتر است.

برای محافظت نگاتیف‌های ۶×۹ و ۶×۶ آنها را تک‌تک بریده و هر یک را در پاکتی از کاغذ مومی و یا آل‌بوم صد صفحه‌یی از همین کاغذ میتوان نگاهداشت.

در دو طرف قرقره‌ی رول فیلم شیاری وجود دارد که به

گیره‌ی دوربین اتصال پیدا میکند و چون گیره‌های مزبور در انواع مختلف دوربین‌ها، در دو اندازه‌ی کوچک و بزرگ ساخته میشود لذا قرقره‌های فیلم را در دو نوع متفاوت میسازند و برای تمایز آنها از یکدیگر عدد ۱۲۰ را برای شیارهای پهن و ۶۲۰ را برای شیارهای باریک تعیین کرده‌اند که حتماً در موقع خرید فیلم باید بآن توجه داشت.

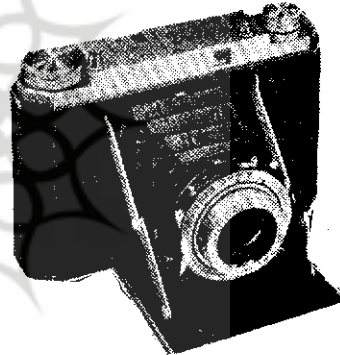
در اکثر دوربین‌های این گروه، اثرکتیف ثابت بوده و فقط در بعضی از آنها قابل تعویض میباشد.

۳ - دوربین‌های ۹×۱۲ و بزرگتر

بطوریکه گفته شد دو دسته‌ی قبلی بعلاوه کوچکی و سبکی قدرت عمل و تحرك بیشتری در عکسبرداری داشته و برای آماتورها مناسب‌تر و عملی‌تر است.

چون عکاسی با دوربین‌های بزرگ حتماً روی پایه‌ی محکم باید انجام گیرد لذا امکان استفاده از آنها در همه جا میسر نیست. اما چون نگاتیف آنها بعد قابل ملاحظه‌یی بزرگ است لذا میتوان براحته‌ی رتوش‌های دقیق و خوب روی آن بعمل آورد.

برای عکسبرداری با دوربین‌های بزرگ از شیشه یا فیلم تخت استفاده میشود و چون فیلم دارای مزایای سبکی وزن و مصونیت از شکستن است لذا روز بروز مصرف شیشه کم میگردد.

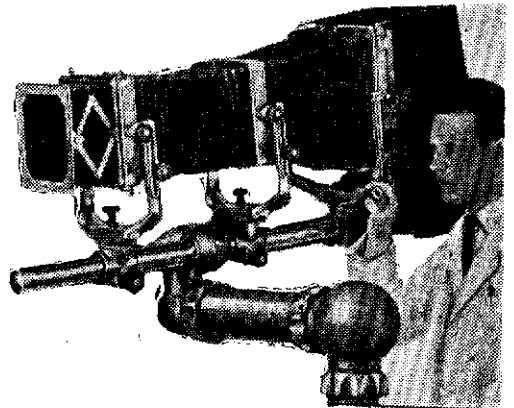
دوربین ۶×۶

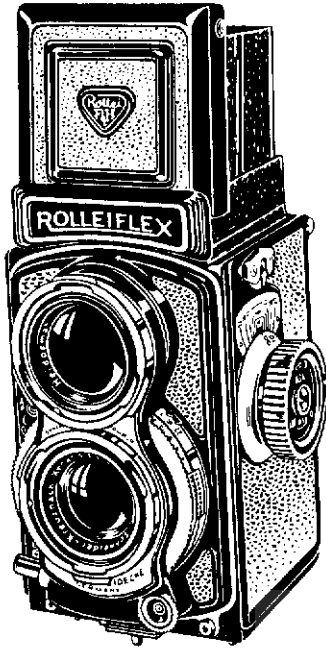
یک بسته رول فیلم و فیلم تخت

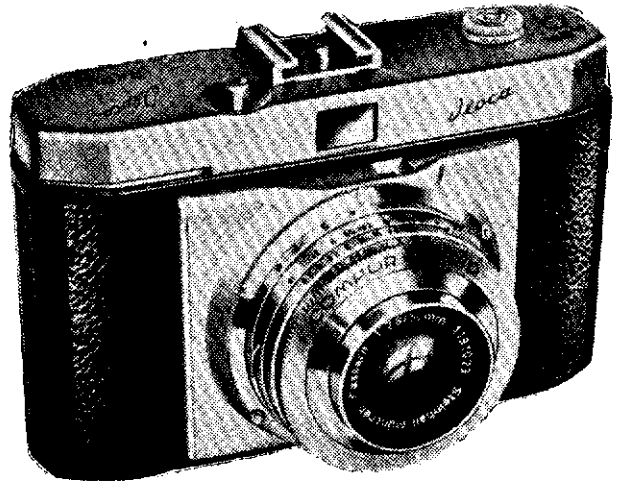
یک بسته
رول فیلم
و
فیلم تخت

دوربین ۱۸×۲۴ و پایه‌های عظیم آن

رفلکس دو ابژکتیوی

دوربین غیر رفلکس

ساده و رفلکس

تمام دوربین‌های عکاسی را به‌شکل و اندازه‌یی که باشند می‌توان در دو نوع ساده و رفلکس طبقه‌بندی کرد :

۱ - دوربین‌هاییکه دریچه یا پنجره‌ی دید (ویژر) دارند و برای تعیین کادر عکس از این دریچه استفاده می‌شود .

۲ - دوربین‌هاییکه دارای شیشه تازی هستند که تصویر اشیاء بر روی آن منعکس می‌گردد و بهمین مناسبت آن‌ها را رفلکس می‌گویند .

در نام این دوربین‌ها اکثراً از کلمه فلکس استفاده می‌شود . مانند :

رولیفلکس - ایکوفلکس - کنتافلکس - فلکسیت و غیره و بالاخره آخرین تقسیم را در نوع اخیر می‌توان بعمل آورد :

۱ - رفلکس‌های دو ابژکتیو مانند رولیفلکس که در آن‌ها بدنه‌ی دوربین از دو قسمت کاملاً مجزا تشکیل یافته است ، یک ابژکتیو مخصوص انعکاس تصویر بروی شیشه‌ی تاز بوده و دیگری اختصاص بگرفتن عکس دارد .

از این نوع بیشتر در اندازه‌ی ۶×۶ ساخته می‌شود که راحت‌ترین دوربین‌ها از لحاظ عمل هستند زیرا در روی شیشه‌ی تاز تصویر عیناً بهمان شکل و اندازه‌ای که بر روی فیلم ثبت

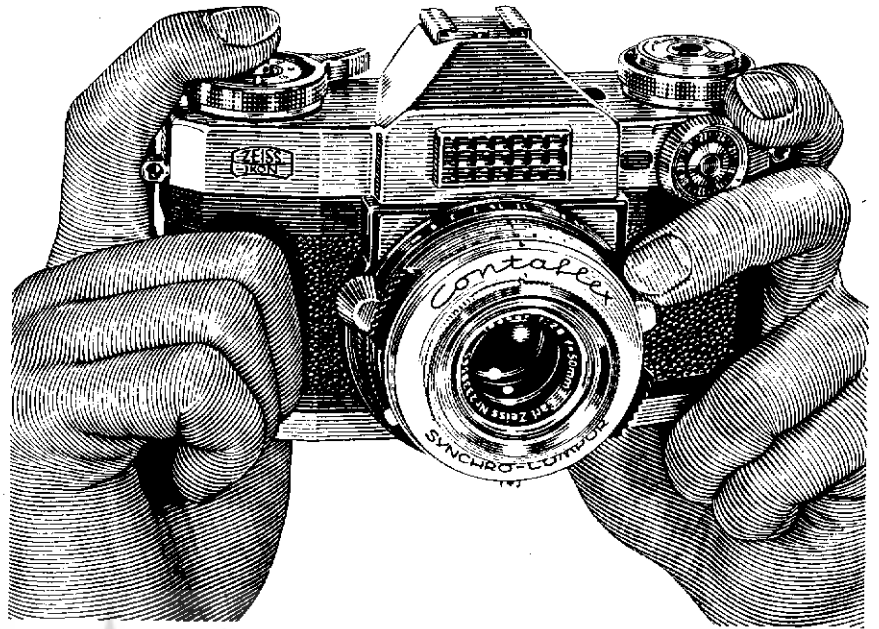
خواهد شد دیده می‌شود .

۲ - رفلکس‌های یک ابژکتیو مانند کنتافلکس که فقط دارای یک ابژکتیو اصلی هستند و در فاصله‌ی میان آن و فیلم آینه‌یی واقع شده که تصویر را بوسیله‌ی یک منشور بر روی شیشه‌ی تاز منعکس می‌سازد . اغلب این سیستم در دوربین‌های ۳۵ وجود دارد .

بدینجا تقسیمات اساسی انواع مختلف دوربین‌ها خانمه می‌یابد ، ولی از نقطه‌ی نظر ساختمان و تجهیزات بقدری تنوع زیاد در میان دوربین‌ها وجود دارد که شمردن یک‌یک آن‌ها امکان ندارد . هر کس نسبت بنوع کار و استفاده‌ی شخصی خود بهتر است دوربین متناسبی را انتخاب کند و بطرز کار آن کاملاً مسلط گردد .

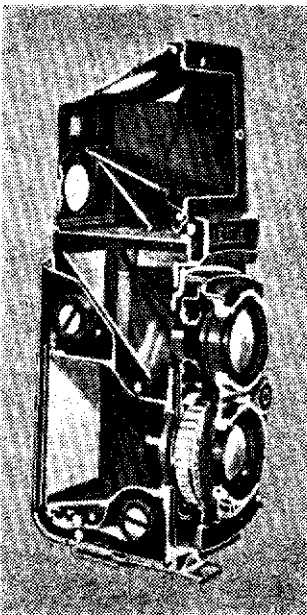
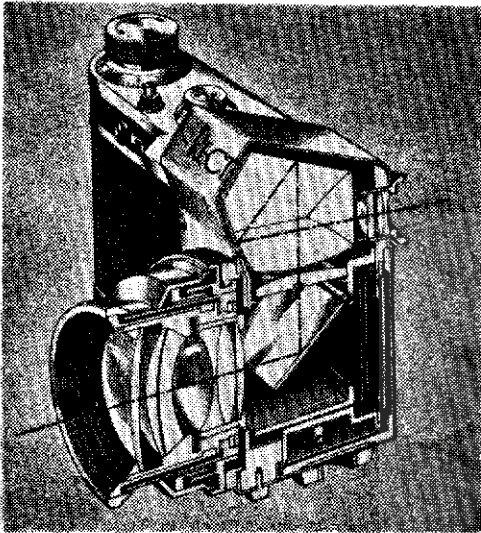
اما در هر حال نباید فراموش کرد که یک تصویر جالب و پرازش فقط حاصل عمل دستگاه بیرونی نمی‌تواند باشد . معمولاً اشخاص بی‌اطلاع و کوتاه‌فکر با دیدن عکس جانبی می‌گویند : « حتماً دوربینش عالی بوده » و یا می‌پرسند : « با چه دوربینی گرفته شد ؟ »

این بدان مانده که :

رفلكس يك اېژكتيفى

مقطع دوربين رفلكس يك اېژكتيف

مقطع دوربين رفلكس دو اېژكتيف

- در برابر يك مجسمه‌ى گرانبها بگويند: سنگش عالى است و يا بيرسد با چه چكشى آنرا تراشیده‌اند؟
 - بايدن يك نابلوى نفيس نقاشى گفته شود: رنگهايش ساخت کدام كارخانه است؟ و يا فرجه‌هايش فوق‌العاده بود.
 - باشيدن آهنگى كه از زير دست و پنجه‌ى نابغه‌ى بيرون ميايد سؤال شود سازش چه ماركى دارد كه اين چنين عالى و دلنشين است.

- پس از خواندن قطعه شعر دلپذيرى گفته شود كاغذ و قلمش اعجاز كرده.
 - بى آنكه نام مجسمه‌ساز، نقاش، موسيقى‌دان و يا شاعر را بيرسد.

اين عكاس هنرمند است كه با داشتن اطلاعات فنى كامل و كافي، با بكار بردن ذوق و استعداد و هنر و فكر و بالاخره با درآميختن همه‌ى آنها با روح و احساسات خود يك اثر قيمتى خلق ميكند نه دوربين اتوماتيك و گران‌قيمت او.